

1. Akşam erken iner mahpushaneye.
I II

İner, yedi kol demiri,
Yedi kapıya.

Birden, ağlamaklı olur bahçe.
III IV

Karşıda, duvar dibinde,
V

Üç dal gecese fası,
Üç kök hercai menekşe

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangileri zarf (belirteç) değildir?

- A) I. ve III. B) I. ve V. C) II. ve IV.
D) Yalnız IV E) Yalnız V

2. Bir gün balık tutan bir avcı denizin dibinde, pırıl pırıl parlayan bir sedef görmüş. Göz kamaştıran sedefi çok değerli bir mücevher sanmış. Hemen ağını denize atmış ve günlük yiyeceği olan bir balık dolanmış ağına ama avcı balıktan vazgeçip atmış kendini denize. Sedefi çıkarınca bir de bakmış ki içi boş. Avcı hırsı yüzünden, yakaladığı balıktan da olmuş.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözlerin hangisi ötekilerden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) pırıl pırıl
B) göz kamaştıran
C) çok
D) çıkarınca
E) hırsı yüzünden

3. Bizim mahallede bile her evde en az bir müzik aleti vardı,
I II III

insanlar hemen her akşam çalıp söylüyorlardı.
IV V

Bu cümledeki numaralanmış sözlerden hangileri türleri bakımından özdeştir?

- A) I. ve III. B) II. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

4. **Aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı belirteç değildir?**

- A) – Sınava ne zaman gireceksiniz?
– Aralıkta.
B) – Yolculuğunuz nasıl geçti?
– Yorucu.
C) – Çocuğun neyden korkuyormuş?
– Karanlıktan.
D) – Geçen hafta ne diye gelmedin?
– Uykusuz olduğum için.
E) – Az önce nereye bakıyordun?
– İçeri.

5. **Aşağıdakilerin hangisinde eylemi durum yönünden niteleyen bir söz kullanılmıştır?**

- A) İşveren, kimsenin girdisi, çıktısı, alacağı, borcu ile artık uğraşmak istemiyordu.
B) Adam alçak sesle konuşuyordu fakat gözleri sanki ateş saçıyordu.
C) Halkının sorunlarına duyarsız kalan bir edebiyatın eksik olacağına inanırdı.
D) Kitle iletişim araçları çok uzak yerleri bile yakınlaştırmıştır.
E) Sanatçılar geçiş dönemlerinde içeriğe, oturmuş düzenlerde biçime önem verir.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer - yön zarfı iyelik eki aldığı için adlaşmıştır?**

- A) Aşağısı mahşer gibi kalabalıktı, bu yüzden evlerimizden çıkmadık.
B) Para kazanmak için ticarete atılmak yetmez, ileriye de görmek gerekir.
C) Soruyu çözebilmek için üstte verilen bilgileri dikkatli okumalısınız.
D) Çocuklar içeride oyun oynarken anne ve babaları salonda sohbete dalmışlardı.
E) Uzak ülkelere gidip o ülkelerin kültürünü tanımak tek hayalimdi.

7. (I) Sanatçılar, kendileriyle birlikte, yaşadıkları dönemin kişilerini ve olaylarını da anlatırlar yapıtlarında. (II) "Her yazarın kendini anlattığı" biçimindeki yaygın anlayış, bize romantizmden kalan çocukça bir düşüncedir. (III) Hatta yazarın kendisi bile söylese bu pek doğru bir düşünce değildir. (IV) Yazarlar, daha çok, kendi hareket alanlarını genişletmek, okurların dikkatini kendi bakış açılarına çekmek için kullanır bu söylemi. (V) Hiçbir dönemde, hiçbir yazarın, yapıtını yalnızca kendisiyle doldurduğu görülmemiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede dönüşlülük zamiri kullanılmıştır.
B) II. cümlede durum zarfı vardır.
C) III. cümlede bir zarf, sıfatı derecelendirmiştir.
D) IV. cümlede miktar zarfı kullanılmıştır.
E) V. cümlede bir sıfat tamlaması zarf görevinde kullanılmıştır.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemi zaman bakımından sınırlayan bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Bir yerde toplumsal bir bunalım varsa tüm ozanlar mutlaka oraya koşmalıdır.
B) Romanların en önemli işlevlerinden biri de insana farklı dünyalar sunmasıdır.
C) Sözünü ettiğim kitabı hakkıyla okumazsanız onu insanlara doğru anlatamazsınız.
D) İnsanlar, öğretmenlerin okul dışındaki davranışlarına da dikkat ederler.
E) İki kız kardeş güle oynaya sofrayı hazırlamış ancak henüz yemekler pişmemiştir.

9. Birden kapı sesi duyuldu, sert mizaçlı baba salonun ortasında durdu, avazı çıktığı kadar bağırırdı, sonra susarak bir koltuğa oturdu; niçin böyle davrandığına da kimse bir anlam veremedi.

Bu cümlede geçen aşağıdaki sözcüklerin hangisi bir zarf tarafından nitelenmemiş ya da belirtilmemiştir?

- A) duyuldu
B) durdu
C) bağırırdı
D) oturdu
E) davrandığına

10. Kör bir uykunun kapağını açıp
Aşağı bakarak
Ve bütün güvercinlerini salıverince
Soyunuyor mevsim birdenbire
Trenler yalın ayak geçiyor
Birçok kız ellerini unutmuş görünüyor
Tutmayı ve tutunmayı düşünüyor yeniden

Bu dizelerde aşağıdakilerin hangisinin örneği yoktur?

- A) Yer - yön zarfı
B) Durum zarfı
C) Zaman zarfı
D) Yineleme zarfı
E) Miktar zarfı

11. I. Herkes bu işin pek zahmetli olacağını tahmin ediyordu.
II. Fazla söze gerek yok diyerek konuşmayı bitirdi.
III. Dünkü yazılıda öğrenciler çok zorlanmışlar.
IV. Evin en yaşlısının başköşeye oturması eski bir gelenektir.
V. İşçilerin çalışmaları son haftalarda gayet iyiydi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde miktar (azlık - çokluk) zarfı kullanılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf cümleye kesinlik anlamı katmıştır?

- A) Yazarın yetiştiği toplumun değer yargıları yapıtlarına aynen yansır.
B) Hayatın ne başı ne de sonu vardır, bu yüzden öykücü olayı asla bir sona bağlamamalıdır.
C) Bir eser çevrilirken her iki dilin de tüm olanaklarının iyi bilinmesi gerekir.
D) Sözcükleri etkili kullanan birinin düşünce yapısı da buna paralel olarak sağlamdır.
E) Yarın ne olacağını hesaba katmadan yazarların gelecekte yerinin olmadığını düşünüyorum.

13. Niteleme sıfatları isimleri nitelerken durum zarfları fiil ya da fiilimsiyi niteler.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisi fiili niteleme göreviyle kullanılmıştır?

- A) Son yıllarda dereler susuz, ağaçlar çiçeksiz ve insanlar mutsuzdu.
B) Özgür düşünce eski düşünce kalıplarını kırmakla elde edilebilir.
C) Sanat, gerçeğin usta bir sanatçının tezgâhında yeniden dokunmasıdır.
D) Bir çocuğa izleyeceği yolu iyice gösterirseniz o çocuk asla bu yoldan sapmaz.
E) Başarılı kimseler kendi yeteneklerinin farkındadırlar ve onu doğru kullanırlar.

14. "Nasıl" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde ötekilerden farklı görevde kullanılmıştır?

- A) Çocukların nasıl bir eğitimden geçmesi gerektiği önce ailelere anlatılmalı.
B) Emlak işleriyle ilgilenen adam, yeni evlenen çiftle nasıl bir ev aradığını soruyordu.
C) Torununa bir ağacın nasıl yetiştirileceğini bütün ayrıntılarıyla anlattı.
D) Günlerdir odasından çıkmıyor, nasıl bir roman yazacağını tasarlıyordu.
E) O gün nasıl büyük bir iş başardığımızı aradan geçen zaman bize gösterdi.

15. Aşağıdaki cümlelerde geçen ikilemelerden hangisi durum zarfıdır?

- A) Bu işi başarabilmek için adım adım ilerlemeliyiz.
B) Eğri büğrü yollardan geçerken büyük tehlikeler atlattık.
C) Dükkâna giren çocuğun üzerinde yırtık pırtık bir elbise vardı.
D) Topladığı irili ufaklı taşlarla odasını süslemek istiyordu.
E) Toplantıdaki saçma sapan sözlerine hiçbir anlam veremedik.

16. "Ne kadar" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat ya da zarf olarak kullanılmamıştır?

- A) Adamın ne kadar zamanı kaldığını doktor dışında kimse bilmiyordu.
B) İşleri ne kadar erken bitirsek eve de o kadar erken gideriz.
C) Parasının ne kadarını ayıracağı konusunda bir tereddüt yaşıyordu.
D) Geçen gün ne kadar büyük sözler verdiğimi şimdi daha iyi anlıyorum.
E) Ne kadar hızlı koşarsak koşalım ona bir türlü yetişemiyorduk.

17. Klasik yapıtların arkeolojik yöntemlerle edinilecek bulgulara
I II
gereksinimi yoktur. Klasik yapıttaki zenginlik, oluşturulduğu
III
çağa getirdiği yeniliktedir. Klasiklik her an değişen bir zengin-
IV
liktir. Klasikleşmiş yapıt, tarih toprağının altında gömülü, yitik
V

bir sır değildir çünkü.

Bu parçadaki altı çizili sözlerin hangisi zarf (belirteç) görevinde kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

18. Dünkü derste öğretmenimiz geleceğe dair güzel ----

Bu cümle aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanırsa altı çizili sözcüğün türü ötekilerden farklı olur?

- A) sözler söyleyince sınıfta bir alkış koptu.
B) konuşunca biz de kendimize yeni hedefler çizmeye karar verdik.
C) düşüncelerini bizlerle paylaştı.
D) ve gerçekçi planlar yapmamız konusunda bizlerle konuştu.
E) bir kompozisyon yazmamızı istedi.

19. "Çok" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat olarak kullanılmıştır?

- A) Çok alçak gönüllüydü, bunun da aydın olmanın bir koşulu olduğuna inanırdı.
- B) Yeni çıkan kitapların çoğu, okura yol gösterecek nitelikte değildi.
- C) Televizyon programlarına son zamanlarda çok düzensiz insanlar çıkarılıyor.
- D) Başarılı olmak için çok çalışmanın yanında sistemli çalışmak da gerekiyor.
- E) Babasının çok işi varmış, bu yüzden bahçeyi başka zaman düzenleyeceğiz.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüklerden ilki sıfat ikincisi zarf olarak kullanılmamıştır?

- A) Kötü bir kumaştan en iyi terzi bile güzel bir elbise dikemez.
- B) İnsan, bir işte gerekli becerileri kazanana kadar çok büyük hatalar yapar.
- C) Zeki insanlar geniş düşünür, bu yüzden de başarılı olurlar.
- D) Kusursuz bir iş yapmak isteyen bir kimse hiçbir iş yapamaz.
- E) Küçük çocuk gözlerini benden ayırmadan yaptıklarını izliyor.

21. Gösterişli, renkli taç yaprakları olan bazı bitkiler, doğal

I II III

yaşam alanlarından acımasızca sökülerek evlerin küçük

IV V

bahçelerinin tutsağı olmuştur.

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi ötekilerden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yalnız" sözcüğü durum zarfı olarak kullanılmıştır?

- A) Çocuk son günlerde yalnız annesini değil babasını da dinlemiyordu.
- B) Eserinde yalnız insanların topluma yabancılaşmasını anlatıyor.
- C) Orada yalnız bir gün kaldığımız için birçok tarihî yeri göremedik.
- D) Şehrin aşağı sokaklarında bu vakitte yalnız yürümek çok tehlikelidir.
- E) Bütün gece gözünü kırpmadı yalnız verdiğiniz ödevi bitiremedi.

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "uzun" sözcüğü sıfat ya da zarf olarak kullanılmamıştır?

- A) Karşıdan gelen arabanın uzunlarını yakması, neredeyse yoldan çıkmamıza sebep oluyordu.
- B) Tedavisi biten kardeşim, uzun bir aradan sonra yeniden futbol oynamaya başladı.
- C) Adam uzun konuşunca salondakilerin bir kısmı uyuklamaya başladı.
- D) Ezberlememi istediğiniz bu uzun şiir için bana birkaç gün daha müsaade etmelisiniz.
- E) Uzun bir kışın ardından doğa baharla yeniden canlanmaya başlamıştı.

24. I. Kimi resimlere saatlerce baksanız bile resmin ne anlatmak istediğini tam kavrayamıyorsunuz.

II. İletişim alanındaki gelişmeler, görsel ve yazılı basının önemini giderek artırmaktadır.

III. Bilimsel araştırma bulgularının günlük yaşama uygulanması zaman alır.

IV. Bizi buraya getiren şoför, bize yol boyunca birçok hikâye anlattı.

V. Şair, her şiirinde dilin tüm olanaklarından yararlanmaya çalışmıştır.

Yukarıdaki altı çizili sıfatların hangisi gerektiğinde zarf (belirteç) olarak da kullanılabilir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.